

Hoe vergroten we professionaliteit en realiseren we een lerende omgeving?

Renate Werkman

Hogeschool Windesheim

Lectoraat Klantenperspectief in
Ondersteuning en Zorg

FLEVO
ACADEMIE
JEUG**D**

leren door anders te doen

Kennis maken

FLEVO
ACADEMIE
JEUGD
leren door anders te doen

- Wie ben je, waar houd je je mee bezig en wat hoop je hier te halen?
- Focus van het gesprek:
 - Komen tot uitwisseling van concrete ideeën voor het realiseren van een lerende omgeving

Achtergrond

FLEVO
ACADEMIE
JEUGD
leren door anders te doen

Actieprogramma Zorg voor Jeugd, Actielijn 6:

“Ondersteunen van professionals bij het werken vanuit gemeenschappelijke basiswaarden zoals een cliëntgerichte bejegening, verantwoorde afwegingen, versterken van de eigen kracht en zelfregie, bevorderen van veiligheid, werken vanuit een integrale blik, samenwerken en **een leven lang leren en reflecteren**”

FLEVO ACADEMIE JEUGD

leren door anders te doen

Aanpak Flevoland

- Oprichten Flevo Academie Jeugd
 - 6 Flevolandse gemeenten en Hogeschool Windesheim gezamenlijk
 - Convenant
 - Lerende omgeving inrichten voor professionals zodat zij verder groeien in professionaliteit passend bij nieuwe vraagstukken in het Zorglandschap Jeugd
 - 2019: start Flevo Academie Jeugd met tweeledig doel:
- Bijdragen aan groter vakmanschap en daarmee betere zorg voor de cliënt
- Een aantrekkelijk werkklimaat in het Flevolandse Zorglandschap Jeugd voor professionals

Vragen en uitdagingen

FLEVO **ACADEMIE** **JEUGD**

leren door anders te doen

Focus op professionals,
heldere probleemverkenning
en richting mist

-Wat vinden cliënten er van?
En professionals zelf? Hoe
werken professionals dan nu?

Er is veel opleidingsaanbod:
brengt dat dan niet de
gewenste verandering?
Waarom (niet)?

Wat is die lerende omgeving?
Wat willen we bereiken met
dat leren en reflecteren?
Leren en reflecteren waarop
en waarover? En hoe zorg je
dan dat het beklijft?

‘Aanbodgerichte Academie’,
maar tegelijk verkennen,
concretiseren en richting
bepalen

De Flevo Academie Jeugd

FLEVO
ACADEMIE
JEUGD
leren door anders te doen

1. Standaard aanbod van geaccrediteerde lezingen en workshops op (deels) bekende leerdoelen:
 - Een goede verklarende analyse maken
 - Objectief en waarde vrij rapporteren
 - Trauma
 - Gehechtheid en hechtingsproblematiek
 - Cultureel sensitief begeleiden op school en in de zorg
 - Wanneer is een behandeling of een zorgtraject succesvol? Wanneer is goed, goed genoeg?
 - Interdisciplinair werken en rapporteren
 - Etcetera

Ervaringen standaard aanbod Academie

Opvallend:

- Lezingen over ‘basisonderwerpen’ zijn snel vol (bv. complexe conflictscheidingen, trauma, hechting)
- Workshop ‘Objectief en waarde vrij rapporteren’ nog weinig (28) gevolgd
- Workshop verklarende analyse door 73 professionals gevolgd -> verhelderend, maar lastig om in de praktijk te brengen
 - Verwijzers sturen richting bepaalde therapie
 - Routine en drukte van alledag
 - Toegang 24-uurs zorg en Veilig Thuis doet analyse over
 - Complexe en meervoudige problematiek pas na verloop van tijd helder
 - “Manier van denken en werken niet past in het format waarmee we dienen te werken”
 - “Weinig ruimte om in aanvang de tijd te nemen om met cliënten in gesprek te gaan”

Ervaringen standaard aanbod Academie

- Aanbodgerichte aanpak ≠ lerende omgeving
 - “Accreditatiepunten SKJ binnenhalen”
 - Leren komt niet van de grond zonder aandacht voor inbedding in werkcontext, werkrouines en management
 - Workshops als interventie?
 - Gemengd organiseren en (knelpunt) samenwerking daarin ook adresseren?
- > Deelname en toepassing omhoog door aandacht voor context en inbedden bij managementlagen?
- > Integratie in werkproces ook onderdeel maken van workshop?
- > Moeten we wel lezingen blijven doen?

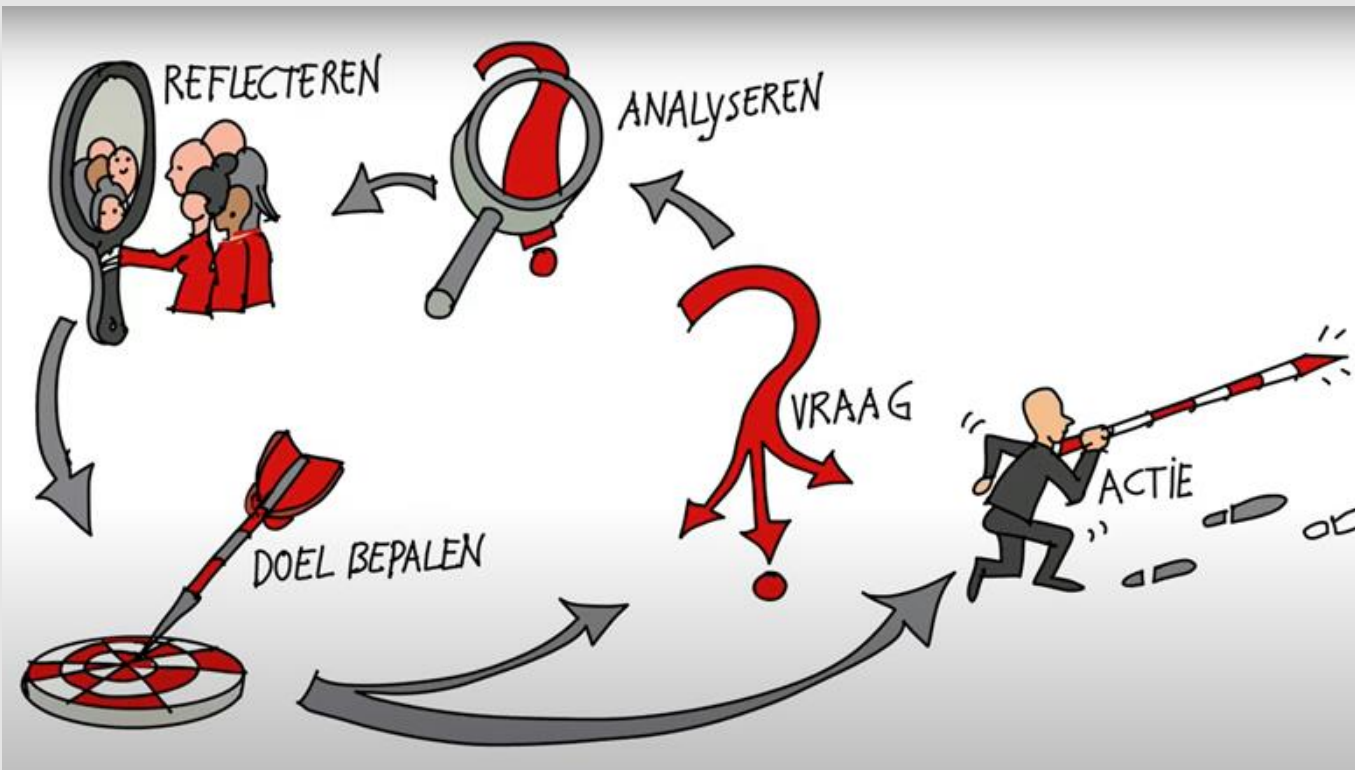
De Flevo Academie Jeugd

FLEVO **ACADEMIE** **JEUGD**

leren door anders te doen

2. Werken aan uitdagingen middels onderzoek en actieleren

- Actieleren: problemen analyseren, reflecteren, leren en oplossingen genereren in een diverse groep betrokkenen
- Doelen geformuleerd bij opdrachtverstrekking: niet herkend
- Samen verkennen lokale toegangen jeugdhulp, leden sociaal team, gedragsdeskundigen, beleidsmedewerkers etc. welke meest urgente vragen zorg voor de jeugd hinderen
- Onderwerpen onder andere:
 - Samenwerking lokale toegang jeugdhulp met partners (SaVe, Veilig Thuis, 24-uurs zorg)
 - Afweging jeugdhulp met verblijf en onderhandelingstraject JmV
 - Werkproces lokale toegang jeugdhulp
 - Effectieve inzet van (effectieve) ambulante hulp
 - Knellende verhouding tussen werkzaamheden en doelstellingen pleegzorgbegeleiders



Hoe werkt actieleren

filmpje actieleren:

<https://www.flevoacademiejeugd.nl/inspiratie/wat-is-actieleren>

1. Prangend praktijkvraagstuk samen verhelderen
2. Groep mensen uit de praktijk (flexibel: wie hebben we nodig om dit probleem opgelost te krijgen)
3. Open en onderzoekende houding: samen belemmeringen en mogelijkheden onderzoeken
4. Procesbegeleider
5. Iteratieve, reflectieve en cyclische werkwijze (doorgaand vraag (her)formuleren, analyseren, reflecteren en doel bepalen)
6. Echte actie: niet praten over doen maar dóen

Ervaringen en opbrengsten onderzoek en actieleren

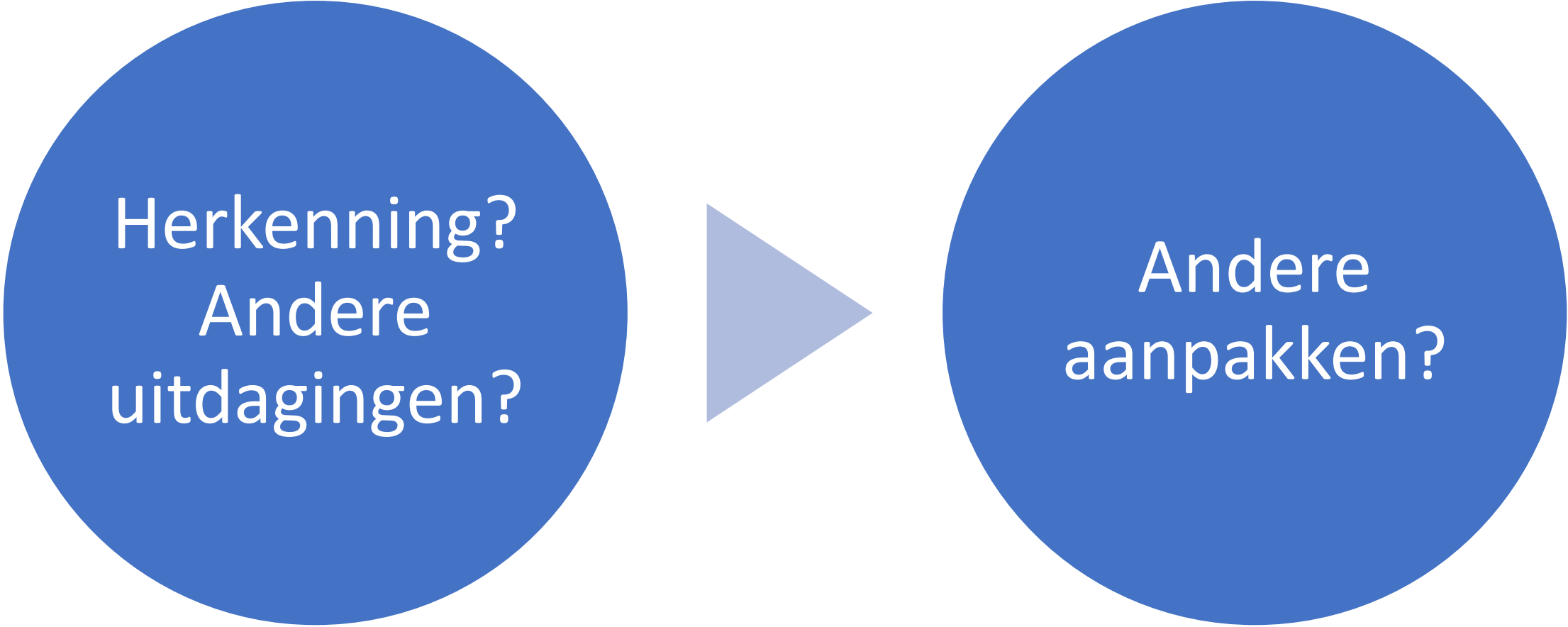
- Zicht op de grote uitdagingen:
 - Gefragmenteerde werkwijzen, stapeling van hulp, verbeterruimte op evidence-based hulp
 - Verschillende partijen en lokale toegang jeugdhulp bewegen zich t.g.v. de transformatieopgave op elkaars takenveld (ambulante hulp) -> onderlinge verhoudingen op scherp
 - Het netwerk is omvangrijk en ieder handelt relatief autonoom
 - Randvoorwaarden voor verandering en samenwerken onvoldoende ingevuld
 - Professionals: gebrek aan regelmogelijkheden, bureaucratie en niet-helpende regelgeving
 - Financiën: separate potjes die hinderen
 - Verantwoordings- en administratieve systemen
 - Muur tussen onderwijs en zorg
- Gevolgen:
 - Ruimte voor verbetering in preventie, maatwerk en integrale aanpak
 - Interdisciplinaire, interorganisationele, intergemeentelijke samenwerking komt nog niet voldoende van de grond

Ervaringen en opbrengsten onderzoek en actieleren

- Werkwijze actieleren als methodiek breed gedeeld
- Lokale succesjes
 - Verheldering taken, rollen en verwachtingen tussen lokale toegang en Veilig Thuis
 - Samenwerking onderwijs en jeugdhulp steviger op poten
 - Zicht op belemmeringen voor effectieve inzet ambulante hulp
 - Meer onderlinge samenhang en een meer integrale aanpak in de lokale toegang
 - Ontwikkeling van een met jurisprudentie ondersteunde werkwijze in toekenning PGB
- Maar: alleen actieleren onvoldoende.
 - Inbedding in werkroutine, sturing en beoordeling nodig
 - Tijd, ruimte en randvoorwaarden om te zorgen dat het beklijft
- Niet 'hoe zorgen wij dat zij (de professionals) het gaan doen' maar leren als gezamenlijke opgave van het gehele werksysteem

Opdracht bijstellen

- Moet de focus (alleen/vooral) liggen op het leren van de jeugdhulpprofessional?
- Zou het leren niet ook of vooral plaats moeten vinden bij partijen die de genoemde randvoorwaarden zouden moeten creëren die samenwerking, een integrale benadering en ruimte voor verbetering faciliteren?
- Nodigt actielijn wellicht uit tot eenzijdige focus en gefractioneerde benadering?



Herkenning?
Andere
uitdagingen?

Andere
aanpakken?



Wil je meer weten?

- Zet je mailadres met je vraag in de chat
- Of mail me op ra.werkman@windesheim.nl

